

Modul Cudzí meny - doplnok programu Sklad

Máte obchodné styky so zahraničnými partnermi? Nakupujete alebo predávate tovar či služby do/zo zahraničia? Modul **Cudzí meny** vám umožní evidovať nákupy zo zahraničia v ľubovoľnej mene, predávať a vystavovať doklady v cudzích menách. Ani takáto rôznorodosť vašich nákupov alebo predajov však neznemožní aktuálne bilancovať celkový predaj/nákup v domácej mene bez ohľadu na skutočne použité meny v predaji alebo nákupoch.

Obsah

1. Doklady v rôznych menách	1
2. Nákup v cudzej mene.....	1
3. Zobrazenie mien v tabuľkách dokladov.....	2
4. Predaj v cudzej mene.....	2
5. Zmena kurzu v doklade.....	3
6. Zmena meny v doklade.....	3
7. Používanie kurzov.....	3
8. Ceny na kartách.....	4
9. Firemné ceny.....	5
10. Presun riadkov medzi dokladmi s rôznymi menami.....	5
11. Predvolenie meny.....	5

1. Doklady v rôznych menách

Pri tvorbe nového dokladu, napr. príjemky, objednávky alebo ponuky, začíname vždy najprv s tzv. hlavičkou dokladu a potom nasledujú jednotlivé položky s ich množstvami a cenami. V hlavičke dokladu zadávame údaje spoločné pre celý doklad a všetky jeho položky. Takými údajmi sú napr. dátum, odberateľ, číslo dokladu. Aj určenie meny v akej budú na doklade vyjadrené ceny jednotlivých položiek patrí do hlavičky dokladu a platí potom pre všetky položky dokladu. Ak teda napr. v hlavičke objednávky zadáme menu USD, tak potom ceny každej jednotlivej položky budeme môcť zadávať priamo v amerických dolároch.

2. Nákup v cudzej mene

Ak potrebujeme prijať na sklad tovar zakúpený v zahraničí, máme zvyčajne k dispozícii kúpne doklady v cudzej mene. Ceny tovarov sú v nej uvádzané iba v cudzej mene.

Namiesto prepočítavania cien z cudzej meny do domácej, môžeme pohodlne vytvoriť príjemku priamo v tej mene v akej máme nákupný doklad. Celkovú cenu príjemky budeme vidieť priamo v cudzej mene a môžeme ľahko skontrolovať, či sme množstvá a ceny tovarov zadali správne podľa kúpneho dokladu.

Pri zadávaní príjemky sa v hlavičke príjemky zobrazí položku *Mena*. Pri novej príjemke vyplní program automaticky položku *Mena* predvolenou menou, ktorou je zvyčajne domáca mena. Na založenie príjemky v cudzej mene postačí, ak na položke *Mena* klávesom <F2> vyvoláme zoznam mien a zvolíme si menu v akej chceme príjemku zadávať.

Za položkou *Mena* nasleduje položka *Kurz*. Sem zadáme kurz zvolenej meny voči domácej mene. Ak bola zvolená domáca mena SKK, kurz bude automaticky rovný 1.0. Program podporuje automatické zadávanie kurzu zvolenej meny, čo je popísané nižšie.

Ceny jednotlivých položiek zadávame priamo v tej mene, ktorú sme uviedli v hlavičke príjemky. Program si sám interne vypočíta a aj zapamätá ekvivalentnú cenu v domácej mene pomocou zadaného kurzu.

Každá príjemka má teda určené v akej je mene. To znamená, že v skladovej evidencii môžu byť vedľa seba príjemky, z ktorých každá je v inej mene. V každej príjemke je uložená nielen jej mena, ale pomocou kurzu príjemky aj cenový ekvivalent v domácej mene. Preto rozličné meny v rôznych príjemkách nijak nebránia v inventúre správne vyčísleniu spoločnej hodnoty tovarov na sklade.

Pri zadávaní meny v dokladoch (príjemka, objednávka atď.) môžeme zadať iba takú menu, ktorú už máme v zozname cudzích mien. Tento zoznam je možné dopĺňať v časti *Zoznamy - Cudzíe meny*.

Menu môžeme zadať pri zadávaní hlavičky dokladu buď ručne (napr. *SKK*, *USD* atď.), alebo výberom zo zoznamu cudzích mien, ktorý vyvoláme klávesom <F2> pri zadávaní do položky *Mena*.

3. Zobrazenie mien v tabuľkách dokladov

V tabuľke príjemok vidieť vedľa seba všetky príjemky daného mesiaca. Niekedy môžeme mať tabuľku zúženú iba na príjemky jedného skladu. Bez ohľadu na to, ktoré príjemky sa práve v tabuľke zobrazujú, vidíme ku každej príjemke aj jej celkovú cenu v spodnej časti tabuľky vpravo pod čiarou. Vedľa ceny za príjemku je uvedená aj mena, v ktorej je cena vyjadrená. Keďže každá príjemka môže byť vyrobená v inej mene ako ostatné, je táto informácia dôležitá.

Môže nastať situácia, keď chceme vidieť ekvivalentné ceny príjemok v domácej mene miesto skutočne použitých mien. Keďže v každej príjemke je uložená nielen cena v použitej mene ale aj jej ekvivalent v domácej mene, dokáže nám program túto informáciu poskytnúť. Klávesom <AltF8> môžeme prepnúť zobrazovanie cien v použitej mene na zobrazovanie ekvivalentu v domácej mene. Kláves <AltF8> vyvolá otázku s výberom zobrazenia. Súčasne platný spôsob zobrazenia cien je vo výbere možností označený šípkami, napr. ► *domácej* ◀.

Zvolený spôsob zobrazovania cien zostane v platnosti trvalo, tj. aj po skončení programu. Platí až dovtedy, kým nebude zase zvolený iný spôsob. Zvolený spôsob zobrazovania cien platí naraz rovnako pre všetky tabuľky dokladov, tj. zároveň pre príjemky, výdajky, objednávky aj ponuky. Pri prezeraní akýchkoľvek dokladov, napr. vo výdajkách či objednávkach môžeme spôsob zobrazovania zmeniť. Zmena má zase okamžitú platnosť pre všetky druhy dokladov.

Zvolený spôsob zobrazovania cien za doklad platí aj pre prezeranie riadkov dokladov. Podľa práve platného spôsobu zobrazovania budeme v tabuľke riadkov dokladov vidieť ceny v použitej mene dokladu alebo ekvivalenty v domácej mene. Aj vo všetkých tabuľkách riadkov dokladu môžeme klávesom <AltF8> spôsob zobrazovania cien. Nový spôsob platí rovnako pre všetky doklady a rovnako zostane v platnosti až do jej ďalšej zmeny užívateľom.

4. Predaj v cudzej mene

Predaj v inej mene ako domácej zvládneme v programe veľmi ľahko. Pri zadávaní hlavičky výdajky zadáme do položky *Mena* takú menu, v ktorej chceme predaj urobiť. Podobne ako pri príjemke nám program ponúkne v hlavičke novej výdajky v položke *Mena* kód predvolenej meny. Implicitne to býva domáca mena, čo sa však dá zmeniť.

Do položky *Mena* zadáme kód meny, v ktorej chceme predaj uskutočniť. Menu zadáme buď ručne alebo výberom zo zoznamu mien, ktorý vyvoláme klávesom <F2>.

Za položkou *Mena* nasleduje položka *Kurz*. Po zvolení meny program automaticky doplní kurz do tejto položky. Program podporuje automatické zadávanie kurzu zvolenej meny, čo je popísané nižšie. Môžeme sem zadať kurz zvolenej meny voči domácej mene iný, než ponúkol program. Ak bola zvolená domáca mena SKK, kurz bude automaticky rovný 1.0.

Ceny jednotlivých položiek zadávame priamo v tej mene, ktorú sme uviedli v hlavičke výdajky. Program si sám interne vypočíta a aj zapamätá ekvivalentnú cenu v domácej mene pomocou zadaného kurzu.

Výstupné doklady ako faktúra, dodací list či dobropis budú v tej mene, v akej je vyrobená výdajka, čo bude na dokladoch aj riadne vyznačené.

Obdobne je možné vystavovať zálohové faktúry, objednávky ale aj ponuky v cudzích menách.

5. Zmena kurzu v doklade

Kurz meny, ktorý je zadaný na každom doklade, predstavuje pomer zvolenej meny voči domácej mene. Program vie pomocou kurzu vyčíslieť ekvivalentnú cenu v domácej mene.

V praxi môže nastať situácia, keď potrebujeme opraviť kurz, ktorý je zadaný v doklade. Zmeniť kurz je možné. Ide však o zmenu dokladu a preto pre zmenu kurzu platia rovnaké podmienky ako pri každej zmene dokladu. Ak je doklad zamknutý, starý alebo z uzamknutého obdobia, tak potrebujeme povolenie k zmene v podobe práva meniť takto chránené doklady.

Po zadaní nového kurzu v doklade sa mení iba interný cenový ekvivalent v domácej mene. Navonok sa teda doklad nezmení. Iba v prípade, že by bol aktívny práve spôsob zobrazovania cien v domácej mene, tak by sme ihneď po zadaní nového kurzu videli číselné zmeny v cenách na doklade.

6. Zmena meny v doklade

Každý doklad má priradenú menu, v ktorej sú zadané ceny tovarov patriace danému dokladu. Život môže priniesť požiadavku zmeniť menu, ktorá je priradená dokladu.

Zmeniť menu je možné. Ide však o zmenu dokladu a preto pre zmenu meny platia rovnaké podmienky ako pri každej zmene dokladu. Ak je doklad zamknutý, starý alebo z uzamknutého obdobia, tak potrebujeme povolenie k zmene v podobe práva meniť takto chránené doklady.

Po zadaní novej meny v doklade zostanú veľkosti cien v doklade číselne rovnaké. Zmení sa iba interný cenový ekvivalent v domácej mene. Navonok sa teda na doklade zmení iba mena. Iba v prípade, že by bol aktívny práve spôsob zobrazovania cien v domácej mene, tak by sme ihneď po zadaní nového kurzu videli číselné zmeny v cenách na doklade.

Praktickým príkladom potreby dodatočne zmeniť menu môže byť napr. situácia, keď sme chceli zadať príjemku v EUR, ale omylom sme v novej príjemke ponechali ponúknutú menu SKK. Príjemka je už hotová, ceny v nej boli zadávané hodnotami v eurách. Čo s tým? Problém vyriešime elegantne zmenou meny v hlavičke príjemky. Ceny všetkých tovarových položiek v príjemke sú vďaka tejto zmene správne a netreba nič viac opravovať.

7. Používanie kurzov

V každom novom doklade je nutné zadať menu a k mene aj kurz. Na uľahčenie zadávania kurzu k zvolenej mene podporuje program automatické doplnenie kurzu. Robí to jedným z dvoch možných spôsobov: pomocou kurzového lístka alebo pomocou mesačných kurzov. Ktorý z týchto dvoch spôsobov sa má použiť si môžeme sami nastaviť v časti *Služby-Cenové nastavenia* v predvoľbe *Pre kurz cudzích mien používať*.

Mesačný kurz

Práca s mesačným kurzom je vhodná, ak nepracujeme s aktuálnymi kurzami ale namiesto nich používame mesačný odhad kurzu. Iné oddelenie (zvyčajne účtáreň) robí dodatočné spresnenie pomocou tzv. cenových odchýliek.

Mesačný kurz je daný kurzom na prvom doklade v mesiaci, ktorý má danú menu. Pri každom ďalšom novom doklade s touto menou ponúkne program kurz prečítaný z tohto prvého dokladu v mesiaci. V praxi je na pracovisku niekto poverený stanovením kurzu na začiatku mesiaca. Akonáhle sa určí kurz pre nový mesiac, vytvorí sa prvý doklad v tomto mesiaci a zadá sa v ňom nový kurz. Z tohto dokladu bude program celý mesiac ponúkať kurz pre túto menu.

Je logické, že pre určenie kurzu jednej meny potrebujeme jeden doklad. Zvyčajne sa na to používa príjemka. Táto príjemka môže byť prázdna a môžeme ju aj inak odlišiť od ostatných, napr. špeciálnym druhom pohybu.

Kurzový lístok

Práca s kurzovým lístkom je vhodná, ak používame aktuálny kurzový lístok. Program sa po zadaní meny na doklade ihneď pozrie do kurzového lístka, či pre danú menu a dátum uvedený na doklade má v kurzovom lístku už stanovený kurz. Ak nájde kurz, vyplní ním položku *Kurz* v hlavičke dokladu. Ak nenájde kurz, vyžiada si ho od užívateľa. Zadaný kurz bude automaticky vložený do kurzového lístka, aby mohol byť znovu použitý pri zadávaní tejto meny v ďalších dokladoch.

Kurzový lístok je k dispozícii aj samostatne v časti *Zoznamy-Kurzový lístok*. Pri vstupe do tejto časti nám program ponúkne kurzový lístok pre aktuálny deň. Má formu tabuľky so zoznamom mien, kde je každá mena v jednom riadku a má uvedený kód, názov, jednotku a kurz. Tu je možnosť zadať pre aktuálny deň celý kurzový lístok naraz, aby ho mohli spoločne využívať všetci užívatelia.

Ak chceme zadávať alebo meniť kurzy mien v iný než aktuálny deň, môžeme si vybrať kurzový lístok pre zvolený dátum pomocou klávesu <F3>.

V kurzovom lístku si môžeme pre ľubovoľnú menu pozrieť aj históriu kurzov tejto meny pomocou klávesu <F6>.

Kurzový lístok slúži iba na uľahčenie zadávania kurzu k zvolenej mene v doklade. Kurz z kurzového lístka je do dokladu iba ponúknutý. Jeho zmena na doklade nemá žiadny vplyv na hodnotu kurzu v kurzovom lístku. Platí to aj opačne: zmena kurzu v kurzovom lístku k určitému dňu nemá vplyv na hodnotu kurzu v existujúcich dokladoch s týmto dátumom. Vidno, že kurzový lístok je iba akýmsi servisom pre uľahčenie zadávania mien a ich kurzov v dokladoch.

8. Ceny na kartách

Ceny na kartách sú pripravované vopred pre budúce predaje. Aj tieto ceny je nutné vyjadriť v konkrétnej mene. Nemusia byť iba v domácej mene. Každá karta môže mať až päťicu pripravených cien, ktoré uľahčujú ich zadávanie pri samotnom predaji či zadávaní objednávok alebo ponúk. Ak sa jednotlivé ceny v každej päťici používajú systematicky, môžu tak tvoriť cenové hladiny všeobecného cenníka. Jedna alebo viaceré cenové hladiny môžu byť napr. v inej mene než domácej.

Používanie cien na kartách v inej než domácej mene by nemalo byť samoúčelné, lebo program môže pri vyvolaní zoznamu kariet požadovať chýbajúci kurz k mene, ktorá je použitá v cene na zobrazovanej karte. To však len za istých okolností. Ak sa však pracuje s kurzovým lístkom systematicky, tak takáto situácia môže nastať ojedinele/zriedkavo.

9. Firemné ceny

Aj firemné ceny, ktoré sú určené pre vybraných odberateľov individuálne, sú stanovené v určitej mene. Je možné ich stanoviť aj v inej mene ako domácej. Výhodné to bude najmä pre zahraničných odberateľov.

10. Presun riadkov medzi dokladmi s rôznymi menami

Riadky dokladu, napr. príjemky, je možné presúvať medzi dokladmi. Riadok(y) jednej príjemky tak možno presunúť do inej príjemky. Čo sa stane, ak každá z týchto príjemok bude v inej mene? V takom prípade program u presúvaného riadku vezme ekvivalent jeho ceny v domácej mene, aký mu prislúcha v pôvodnom doklade. Tento ekvivalent prepočíta podľa kurzu nového dokladu, aby stanovil cenu tovaru v mene aká je na novom doklade.

Inými slovami pri presune riadku z dokladu do dokladu v rôznych menách sa nezmení ekvivalentná cena tovaru v domácej mene, ale zmení sa cena tovaru v cudzej mene.

11. Úhrady faktúr vo zvolenej mene

Tak ako faktúra môže byť vystavená v ľubovoľnej mene, nemusí byť jej úhrada nutne v tej istej mene. V praxi sa však faktúry spravidla uhrádzajú v tej istej mene. Patrí to k dobrým obchodným zvyklostiam. Život však môže priniesť zmenu a preto program umožňuje zadať úhradu aj v inej mene, než v akej je vystavená faktúra. Pri zadávaní úhrady treba zadať kód požadovanej meny a prípadne aj jej kurz, ak ešte nie je známy. Program posúdi uhradenosť faktúry prepočtom s použitím zadaného kurzu.

12. Predvolenie meny

Pri tvorbe nového dokladu ponúkne program pre nový doklad domácu menu. Nemusí to byť vždy vhodné. Napr. ak je nejaký pracovník poverený zadávať nákupy od niektorého významného zahraničného dodávateľa, tak pravdepodobne budú všetky tieto príjemky v tej istej cudzej mene. Aby tento pracovník nemusel pri každej novej príjemke ručne vyberať inú menu, než bude ponúknutá, môže si predvoliť menu, ktorú mu program bude ponúkať. Predvoľba sa nastavuje v časti *Služby-Cenové nastavenia* v položke *Zvyčajne používaná mena*. Táto predvoľba je individuálna pre každého užívateľa, takže v počítačovej sieti môže mať každý užívateľ nastavenú svoju vlastnú typickú používanú menu bez toho, aby to kolidovalo s ostatnými.